

Nowości w zbiorach Muzeum Historycznego Miasta Krakowa

2015-08-05

Muzeum Historyczne Miasta Krakowa wzbogaciło swoje zbiory o kolekcję dziewięciu obrazów rodziny Szarskich malowanych przez znanych krakowskich malarzy z przełomu XIX i XX wieku. Zakup został wsparty dotacją Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego.

Kolekcja obejmuje osiem portretów członków rodziny Szarskich oraz obraz przedstawiający „Szarą Kamienicę” – siedzibę rodu przy Rynku Głównym 6 w Krakowie. Obrazy należały do kolejnych pokoleń rodziny, a od 1985 roku były depozytem złożonym przez Jana Szarskiego w Muzeum Historycznym Miasta Krakowa.

Portrety kolejnych przedstawicieli rodu powstały na przestrzeni niemal stu lat, od około 1840 do 1935 roku. Szarscy należeli do jednego z najznakomitszych rodów kupiectwa i mieszczaństwa krakowskiego. Członkowie rodu aktywnie uczestniczyli także w życiu politycznym i artystycznym miasta. Warto wspomnieć, że Henryk Szarski był radnym i wiceprezydentem Krakowa oraz senatorem Rzeczypospolitej, Adam Szarski – radnym Krakowa, Jan Zawiejski był wybitnym architektem, a Marcin Szarski – rzeźbiarzem.

Wśród pozyskanych obrazów znajdują się portrety: Henryka Rosenzweiga (1793-1853), doktora medycyny i ordynatora Szpitala Żydowskiego na krakowskim Kazimierzu oraz jego żony Joanny. Wizerunki wykonane zostały przed połową XIX wieku przez Jana Nepomucena Głowackiego. Natomiast z 1876 roku pochodzą portrety Stanisława Szarskiego (1826-1898), kupca i właściciela sklepu otwartego w roku 1854 na parterze „Szarej kamienicy” oraz jego żony Józefy z Rosenzweigów Szarskiej (1832- 1898). Ich autorem jest Andrzej Grabowski. To właśnie Stanisław w 1854 roku nabył kamienicę przy Rynku Głównym 6 i zmienił nazwisko z Feintuchów na Szarski, od tego też nazwiska kamienicę zaczęto nazywać „ Szarą”.

Kolejne dwa portrety to podobizny Henryka Szarskiego (1855- 1921) oraz jego żony Heleny z Ciechanowskich (1856- 1924), malowane w 1914 roku przez spokrewnionego z rodziną Kazimierza Pochwalskiego. Henryk Szarski został współwłaścicielem, a następnie spadkobiercą rodzinnej firmy kupieckiej, od 1894 roku działającej pod nazwą „Szarski i Syn”. W latach 1907-1914 sprawował urząd wiceprezydenta miasta Krakowa.

Wreszcie późniejsze o prawie dwadzieścia lat portrety Adama Szarskiego (1886- 1947) oraz jego żony Anny z Gwiazdomorskich Szarskiej (1888- 1973). Zostały namalowane przez Stanisława Ignacego Witkiewicza w Krakowie, a pozowanie odbyło się w mieszkaniu doktora Szumana przy ulicy Szlak, gdzie artysta zatrzymywał się przejeżdżając z Krakowa do Zakopanego. Adam Szarski wraz ze swoim bratem Antonim prowadził rodzinną firmę kupiecką, był także radnym miasta Krakowa.

Obraz Jana Rapackiego „ Szara Kamienica” przedstawia fasadę budynku, który od połowy XIX wieku był siedzibą rodu Szarskich. Ówczesny właściciel Stanisław Feintuch założył na parterze sklep kolonialny, który zastąpił ze sprzedaży kawy i herbaty („Herbata z Wieżą”).

Obrazy wykonane zostały przez uznanych krakowskich malarzy: Jana Nepomucena Głowackiego, Andrzeja Grabowskiego, Kazimierza Pochwalskiego, Jana Rapackiego, Stanisława Ignacego Witkiewicza. Wszystkie reprezentują wysoki poziom artystyczny, wykonane są w

**Magiczny
Kraków**

konwencji portretowego malarstwa XIX-wiecznego z silnym zaakcentowaniem strony psychologicznej modelu, według tego samego, powszechnego wówczas schematu: w popiersiu, prawie en face, na neutralnym ciemnym tle. Wyróżniają się dwa portrety autorstwa Stanisława Ignacego Witkiewicza z 1935 roku, które można zaliczyć do interesujących przykładów późnej „portretowej” twórczości tego malarza.

Zespół dziewięciu obrazów dokumentuje historię jednego z ważniejszych rodów krakowskich, ale także rozwój mieszczańskiego malarstwa portretowego w środowisku krakowskim. W listopadzie 2015 roku Muzeum Historyczne Miasta Krakowa planuje przygotowanie prezentacji zakupionych obrazów oraz wykładu na temat rodu Szarskich i ich siedziby.